

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

59. Cujusque status hominibus est necessaria oratio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

Mariana
ibid.
Alii.
Corn. à Cap.
ad Hebr. 11.
Eger. ibid.

riana in suis Annotationibus, sedens in superiori parte lecti. Alii cum Diodoro, & Gennadio: Adoravit super caput, vel super summitatem virgæ suæ, subaudi, innix 9. q. d. Iacob summitati virgæ, vel scipionis sui præ senio incumbens adoravit Dominum, non Ioseph, ut tran. fert Hier. Et adoravit Israel Dominum conversus ad lectuli caput. Itaque sanctissimus senex, ut poterat, orabat. Sic innixus baculo, in lectulo, vel jacens, vel sedens orare debes.

Genes. 24.
Septuag.
Orationis locus
etiam rus.
Genes. 48.

In omni loco, &c. De Isaac: Egressus fuerat ad meditandum in agro. Sept. Egressus est Isaac exerceri in campo. Hoc erat exercitum, &c.

Orationibus
jaculatoriis
omnia bona
parantur.

Hiscè brevibus orationibus nō solum bona spiritualia, sed & temporalia comparantur. Do tibi partem extra partem, quam tuli de manu Amorrhæi in gladio, & arcu meo. Hæc pars ager est, juxta communem Interpretum sententiam. Hanc Patriarcha tulit de manu Amorrhæi in gladio, & arcu. Nunquam audivi, vel legi Iacob adhibuisse gladium, & arcum: utique scio Es. ù fratrem bellatorem, ac venatorem. Sed Paraph. Chald. dicit, hunc gladium, & arcum orationem fuisse. Quam cepi, inquit, oratione meâ, & deprecatione meâ. Domine dicebat, vides hos filios. Nihil aliud. Erat hæc brevis oratio, velut sagitta pertingens u. que ad illud cor Dei providens, &c. O quot majores divitiis compararemus, si hoc gladio, si hoc arcu uteremur, &c. 2. Paralip. 1. Præcepit autem David, ut docerent filios Juda arcum. Alii, planctum Lacrymis nimirum dulcissime fertur Deus. Quid aliud suspirium, vel lacryma est, quam sagitta in cor Dei directâ? Hanc ego perdicam sagittandi artem, qua charitate vulneratus ipsam vulnerem charitatem.

Chald.

2. Paral. 1.
Alii.

Aug. Sagitta veras me, Domine, charitate tua. Et quid est aliud, lacrymas fundere, suspiria premere, quam Deum resagittare? 1. Paralip. 18. Tulit autem David phatretæ aureas, & artuliteas in Jerusalem. Vere in Jerusalem collocandæ aureæ phatretæ orationum istarum: quia his ori nesciunt, qui cives Jerusalem non

2. Paral. 18.

Aug. Sagitta veras me, Domine, charitate tua. Et quid est aliud, lacrymas fundere, suspiria premere, quam Deum resagittare? 1. Paralip. 18. Tulit autem David phatretæ aureas, & artuliteas in Jerusalem. Vere in Jerusalem collocandæ aureæ phatretæ orationum istarum: quia his ori nesciunt, qui cives Jerusalem non

A sunt. Phatretæ aureæ, orationes hujusmodi jaculatoriæ, quæ ex affectu, & amore, è corde hominis eductæ in ipsum cor Dei protinus diriguntur.

Orationes jaculatoriæ sunt phatretæ aureæ

Cujusque status hominibus est necessaria Oratio.

PUNCTVM LIX.

Est necessaria homini, & omni homini, &c. Innumera sunt humanæ miseriæ. Hæc verò orationis necessitatem declarant. Sed ò miseriâ super omnem miseriâ! quam cap. 38. de peccat. merit, & remissione deplorat August. Mox natus agnus ad propriæ matris ubera suis accurrit pedibus, homini nato nec ad incessum pedes idonei, nec manus habiles: & nisi ope nutriendis, ad motis labiis, papillæ suggerantur, nec ubi sunt, sentis, & juxta se jacentibus mammis, magis potest esuriens flere, quam sugere, &c. Magna quoad corpus miseria, sed quoad animam major: Cum enim Deus sit Verbum, & Deus mamillarum, & ob lactis copiam præcinctus dicatur ad mamillas zona aurea, tamen nec papillas gratiarum in ipsam merburam positas scit hom. sugere. Immisit in os meum canticum novum: quasi diceret: Mamillam suarum gratiarum in os meum immitit, & ego aded sum miserabilis, ut nec brevi oratione sugere velim.

Oratio omni homini necessaria. D. August. l. de pecc. merit. & remiss. c. 38. Homini recte nati miseria.

Apoc. 7.

Psal. 39.

Declarat se hominem non agnoscere, qui orationem non facit. Genes. 1. Et facit suam habitus est homo in animam loquentem. Chald. Et factus est homo in animam loquentem. Homo, cum in honore esset, non intellexit, comparatus est jumentis insipientibus, & simili factus est illis. Hieron. Assimilatus est bestia. Enos primus orationis cultor. Philonis, qui multam orationis exercitio navavit operam, qui que Caput in studio, &c. fuit Enos, Hebr. Homo. Si Hebr. non

Orare negligens dubiam qui orationem non facit. Genes. 1. Et facit suam habitus est homo in animam loquentem. Chald. Et factus est homo in animam loquentem. Homo, cum in honore esset, non intellexit, comparatus est jumentis insipientibus, & simili factus est illis. Hieron. Assimilatus est bestia. Enos primus orationis cultor. Philonis, qui multam orationis exercitio navavit operam, qui que Caput in studio, &c. fuit Enos, Hebr. Homo. Si Hebr. non

non orat, non est homo, non est rationalis, &c. Pagnin. *Tunc captum est invocari nomen Domini.* Chald. *Tunc inceperunt filii hominum orare in nomine Domini.* Initium Congregationum.

Pagnin. Chald.

Gen. 4.

Iste capit, &c. Qui fieri potest, ut Enos primus fuerit? Alii, qui præcesserunt, Abel, Seth, Adam nonne oraverunt? Non fuissent iusti, si non orassent. Iustus non est sine oratione. Ajunt, Enos primum fuisse, qui peculiari studio, & exercitio,

Corn. à Lap.

ac veluti formâ Congregationis oravit publicè, & per cœtus, inquit Corn. à Lap. Sed templum non habebant. Sub aperto cœlo congregabantur. *Tunc captum est, &c.* Ergo studio orationis addictus, non communi nomine, sed proprio dictus est homo: ut intelligas, homini, ut homo est, convenire orare, & sociabiliter orare. Homo, Græcè *ἄνθρωπος*, id est, sursum aspiciens. Sic ait Plato in Cratilo:

Oratio propria hominis.

Enos item interpretatur *obliviosus*, ut hujus nunc exercitii oblivionem intelligas. Tot, tantisque tentationibus subjacens homo, quantam necessitatem, quæso te, habet orationis? *Non est nobis colluctatio adversus carnem, &c.* Quenam armatura necessaria? Idem ibidem: *Induite vos armaturam Dei.* D. Ambr. legit: *Induite vos universitatem armorum.* Hæc armorum universitas est in ea turri (symbolo orationis) in qua est omnis armatura fortium. Hæc est oratio. Ille se armat patientia, sic resistit iræ, & impatientiæ. Alius castitate, &c. induat simul, & semel universitatem armorum, nempe orationem, &c. hæc omnes simul vincit tentationes. *Armaturam Dei, Græcè, Plenam, & omnem armaturam, à pedibus scilicet ad caput: oratio sic nos munis, ac vestit. Quam ergo necessaria?*

Ephes. 6.

D. Ambr. D. Gregor. Nicen.

Oratio omnis armatura fortium.

Omnibus hominibus est necessaria oratio. Si aliis præes, quomodo sine oratione fungi potes officio tuo? Lumen Cæli tibi est opus. In Apoc. is, qui erat inter septem candelabra (symbola Superiorum) in dextra habebat, non tardas, sed stellas. *Sacramentum septem stellarum* dicitur tibi: ut noveris tuum lumen, stellarum, & è Cælo, non tædarum, & ex terrâ esse debere: non sufficit lumen terræ.

Græc.

Oratio superioribus necessaria.

Apoc. 1.

A Barolus tuus est lumen terræ: hæc tua prudentia est lumen terræ, &c. requiritur lumen Cæli, ut reilluminet, &c.

Si es uxoratus, quomodo agere potes sine oratione? Quomodo pax tibi esse potest sine oratione? Ad Colossenses: *Vir, dilige uxores vestras, & nolite esse amari ad illas. Mulieres, subditi estote viris vestris, sicut oportet in Domino.* Quomodo hæc charitas, b. Apostole, conservabitur inter virum, & uxorem? *Verbum Dei, inquit, habitet in vobis abundanter, hoc est, multa oratione.* Declarat: *Communentes vosmetipsos in psalmis, & hymnis, &c.* Si pacem non habes cum viro, hinc est, quia non oras; si hoc onus te opprimit, hinc est, quia oratione te non munis; hinc nec verbum viri suffers, hinc impatiens, quia non oras. Cur adhuc vanitates sectaris? quia non oras. Josu. 6. *Cum clamaret populus, muri Jericho (luna, defectus, vanitas) funditus corruerunt, &c.* sed vociferatione maxima.

Et conjugatis.

Coloss.

Josu. 6. Hebr.

Manè astabo tibi, & videbo, &c. Alii: *Manè ordinabor, &c.* Hoc primum negotium ante omnia negotia, quod omnia postmodum gerenda ordinat, &c. In seculo es, hoc est, in medio Babylonis, totus concupiscentiæ, ac iracundiæ flammis circumdatus? Qui fieri potest, ut in hæc fornace non ardeas, si non oras? Memineris quondam juvenis illius Hebræi in fornace ignis, nec in capillo quidem læsi. Quid agebat juvenis? *Aperuit, inquit, facer Te rex, os suum in medio ignis, & oravit.* Mirum! Ignis factus est, ceu ventus roris, auræque mollis, ac suavis. *Non tetigit eos omnino ignis, neque contristavit.* Solum vincula, quibus erant colligati, dissolvit.

Manè astabo tibi, & videbo, &c. Alii: Manè ordinabor, &c. Hoc primum negotium ante omnia negotia, quod omnia postmodum gerenda ordinat, &c.

Hoc certe præstat tibi oratio in fornace Babylonis. (Talis status tuus est) Concupiscentias tuas, iracundias tuas, passiones, vincula, quibus tot modis vinciris, exolvit, in auram convertit, &c. sed si non oras, cremaris. Num. 11. *Oravit Moyses, & absorptus est ignis (concupiscentiæ).*

Psal. 1.

Dian. x.

Num. 11.

Excusationes ille nescit: secularis sum, miles, &c. Etsi miles, in ipso actu militiæ ab oratione non excusaris: ut potes,

ut fert occasio, orare debes. Non requiritur à te oratio Monachi, sed militis. Obfidebat Iosue civitatem illam. Ut erat equo insidens, lanceam tenens, &c. ut completam referret victoriam, conversus ad Solem inquit: *Sol ne movearis contra Gabaon, & Luna, contra valem Aialon, donec ulciscar me de inimicis meis.* Quanam, quæso, forma orationis hæc? Nonne potius minari, quàm orare videtur: *Sol, ne movearis contra Gabaon.* Quodnam imperium præcipere Soli? Saltem humiliter obsecrasset: *Loquar ad Dominum meum, &c.* Saltem aliquantulum secessisset ab exercitu, rem tantam postularurus: sed vel intrit strepitus militates faciem ad cælum tollit: *Sol, ne movearis, &c.* Et tamen ajunt, sic perfectè orasse, ut orationem hæc inter celebra sacra Scripturæ Cantica computent. Nimirum considerant fuisse orationem militis, qui non poterat Monachi secessum habere, sed ut erat Dux, in medio exercitu orare debebat. Et quod tunc egit Iosue, potes & tu, sive miles, sive Dux, sive eques sis, quotidie facere. Exploratumne tibi est, quid sibi velit Gabaon? Gabaon dicitur elevatio iniquitatis. Cum elevari sentis iniquitatem, non te excuses, quòd sis in agro, vel sub dio, &c. Vbieunq; sis, eleva mentis oculos ad Solem justitiæ. *Sol, ne movearis contra Gabaon, donec ulciscar me, &c.* Aialon, ilex, vel quercus. Cum item sentis, sub quereu hujus mundi hos sensus grunnire, glandesque quærere, ad Lunam Mariam: *Et Luna, contra valem Aialon, &c.* Hæ sunt bonæ orationes sæcularium, &c.

Iosue 10.

Iosue in medio exercitu devotè orabat.

Hebr.

Act. 30.

Orandi perstudiosus Cornelius centurio

D. Chryf.

Corin. ibid.

Vir erat quidam in Cesariâ, nomine Cornelius, Centurio cohortis, quæ dicitur Italica, religiosus, ac timens Deum cum omni domo sua, & deprecans Deum semper, &c. Is videt in visu manifestè, quasi hora diei nona, Angelum Dei, &c. Quid ais? Miles erat iste Italus, uxoratus. Ejus vita, etiam bello, erat continua oratio: quin etiam veris Angelorum visionibus fruebatur. De quo inquit Chryf. quòd stans orabat horis, quodque veluti vitæ religiôsæ sibi tempora constituerat, adeoque orationi addictus erat (ut ex Græco observat Lo-

rinus) ut tres continuas horas oraret, adorans à sexta usque ad nonam, homo sæcularis.

Quid inquiet alius? Mole negotiorum preter, tempus mihi orandi non est. *Inundaverunt aqua.* (terrenarum cogitationum) *super caput meum,* opprimor negotiis. Væ tibi sine oratione. *Et dixi,* (multa cum veritate) *Perii.* Sed quo remedio usus es? *Invoceavi nomen tuum, Domine, &c.* *Ne impediaris orare semper;* hoc est, non sint tam multa negotia, ut impediaris ab illa mentis elevatione, quæ cuique convenit, & in omni statu, & in omni loco, &c.

Quomodo egisset David in regni negotiis sine oratione? *Vespere, mane, & meridie.* Plus: *Septies in die laudem dixi tibi.* Orandi adhuc amplius: *Mediâ nocte surgebam ad dñm Davidis, confitendum tibi.*

Vbi miratur Chrysof. Rex tantis implicitus negotiis, purpura, & diademate amictus dicit: *Mediâ nocte, &c.* quid nos dicemus, qui privatam & otiosam vitam agimus, neque eadè, quæ ille, facim? Nam cum in die multis circumdaretur curis, negotiis, ac tumultibus, nec tempus inveniret aptum suo ad Deum accessui, relaxationis tempus, quod alii somni tempus faciunt, in mollibus stratis recumbentes, & hinc, & inde se versantes, Rex tantis victus curis accedendi ad Deum tempus faciebat. Et oratione inquit Chryf. perficiebat quæcunque volebat: oratione bella instruebat, triumphosque strueus, victoriam victoriæ copulabat: oratione omnia peragebat, & omnia illi secundùm Dei gloriam succedebant. Propterea, ait Chrysof. tam in comunibus, quàm in privatis rebus, præter sententiam, multa nobis occurrunt, quia non habemus orationem. O quam secunda cederent negotia, sic oram Deo eadem ageremus! &c. Igitur & nos (verba Chryf.) privati, & idiotæ; Reges, & otiosam, & quietam vitam agentes, imitemur eum, qui in purpura, & diademate, Monachorum vitam transcendit. *David in purpura vitam monachorum manebat, ad ipsam spectabant, tempus invenit.*

Thren. 3.

Ecc. 1. 8.

Psal. 118.

Orandi stu-

confitendum tibi.

D. Chryf.

Oratione Da-

vid ad omnia

utebatur.

David in pur-

purâ vitam

monachorum

transcendit,

invenit.

invenit orandi ter, & septies in die. Quid A. nos non dicimus, qui privatam, & otiosam vitam agimus?

Sed dices: Verum est, non habeo negotia regni: mea tamen tanta sunt, ut me vix respirare sinant: Audi, quod tibi dicit Seneca i. de tranquillitate, cap. 4. Estimanda sunt ipsa, quae aggredimur, negotia, & vires nostrae cum rebus, quas tentaturi sumus, comparandae: debet n. plus superesse virium in latere, quam in pondere, necesse quippe est, ut opprimant onera, quae ferente majora sunt. Praeterea quaedam non tam magna sunt negotia, quam foecunda, multumque negotiorum ferunt, & haec fugienda sunt, ex quibus nova occupatio, & multiplex nascitur, nec ascendendum eo, unde liber regressus non sit. Haec dicit, qui nihil de oratione noverat.

Senec. lib. 1. de tranquillitate, cap. 4.

Oratio est rei familiaris administratio. S. Ephr.

Prov. 31.

Sed iterum inquires? Filios habeo, & familiam, orationem facere nequeo. Ne scis, quid sit oratio: scis, quomodo vocetur à Sancto Ephrem? Rei familiaris administratio: hoc est, oratio est mediū, quo res familiares bene administrantur. Bona illa mater familiās, in Proverbiis, unde tam bene domum regebat? &c. Gustavit, & vidit, quia bona est negotiatio ejus, non extinguetur in nocte lucerna ejus, &c. Considerabat haec semitas domus suae, panem otiosa non comedebat, & tamen faciebat orationem, de nocte surgebat, &c.

Sic orare debent, qui ad aliorum curam ex officio tenentur, si non diutius, saltem saepius. His licet abrumperere orationem, ut domesticos exemplo Domini invitant. Meminerint orationis, ter in hortu interruptae, ut nimirum videret, quid agerent Apostoli.

Math. 27.

Exod. 32.

Qui aliorum cura tenentur, non debent tota die clausi orare. Stabat Moyses in monte cum Deo loquens, cui Deus: Descende, peccavit populus tuus, feceruntque sibi vitulum, constitutum. Idololatrae fiunt, dum Superiores, patres, ac matres diutius absunt, &c. Eundem illis, ac redeundum saepe, quod non diu, &c. sine oratione omnino esse non debent. Nemo tam strictè tenetur aliis, ut sui obliviscatur.

Orationem omnino propter

tur. Debet quisque Superior consulere aliis, sed juxta ordinem charitatis, primū sibi. Ex communi sententia, nullus artifex instrumentum artis alteri dare tenetur, quantum vis sit stricta obligatio artis alieni, quia eo instrumento vivit. Hoc est oratio, qua nulla obligatione privari debemus. Bonus amor non est, quo quis plus res temporales, vel etiam spirituales aliorum, quam spirituales proprias prosequitur. Quisque igitur ad orationem tenetur.

alios dimittere nemo debet.

D. Hieron. Ita habeto sollicitudinem domus (scribit ad Celantiam) ut aliquam vacationem animae tribuas, &c.

D. Hieron.

Dixit Moyses: State, ut consulam, quid precipiat Dominus de vobis. Greg. in past. p. 2. c. 5. Moyses crebro de rebus dubiis ad tabernaculum recurrit. Ad tabernaculum recurrere, est postpositis exterioribus tumultibus secretum mentis intrare: ibi enim Dominus consulitur: & quod foris agendum est publicè, intus silienter auditur: Hoc quoque quotidie boni Rectores faciunt: ut enim in exterioribus inoffensè deserviant, ad secreta cordis recurrere incessabiliter curant; & sic vocem Domini, quasi per occultam inspirationem audiunt, dum in meditatione mentis à carnalibus sensibus abstrahuntur.

Num. 9.

D. Greg.

Perrexitq; Rebecca, ut consuleret Dominum. Origenes: Quò abiit, cum Deus ubique sit? Secessit ab aliis, dicit Orig. ut mentem suam colligeret, ut facilius Dei auxilium sibi compararet.

Gen. 25.

Origen.

De quotidiano recessu post peracta negotia.

PUNCTUM LX.

Maria autem conservabat omnia verba haec, conferens in corde suo. Hoc à sanctissima Virgine accipiamus, & quotidiano recessu ponamus in praxim, saltem quotidie vespertino tempore, in corde nostro pium aliquod conferamus.

Luc. 2.

D d 3.

Tota.